

MATTHIAS VAN ARKEL

Världens konst

Med sina färgglada silikonskapeler och modesamarbeten har Matthias van Arkel blivit en favorit i modekretsar. Men det är i New Yorks konstvärld hans stora utmaning ligger. Plaza Magazine möter en svensk konstnär på väg mot internationellt genombrott.

TEXT **SOFIE ZETTERGREN** FOTO **ANNA SCHORI**

Xxxxxx

MATTHIAS VAN ARKEL

BOR: Stockholm

ÅLDER: 49 år

AKTUELL MED: I maj deltar Matthias van Arkel i Borås Internationella Skulpturbiennial med en större utomhus-skulptur. I juni invigs en 14 m lång inomhusvägg av silikon i Vårthamnens nya båtterminal i Stockholm, och samma månad skall en 22 m lång lobbyvägg vara klar i Williamsburg, New York. Förmodligen blir det en printad sprejvägg. Separatutställningen hos Cecilia Hillström Gallery håller på t.o.m. den 2:a april.

Xxxxxx

K

konstfacks antagningsjury betraktade målningen signerad 18-åringen med det holländskt klingande namnet van Arkel och tyckte om porträttering av Amsterdams kanaler. Exotiskt var ordet. I själva verket hade Matthias van Arkel målat av Djur-

gårdsbrunnskanalen. Men trots missuppfattningen måste de ha sett något mer än inbillad exotism här för Matthias van Arkel blev på första försöket antagen som en av de yngsta någonsin till Konstfack i Stockholm.

Idag, 30 år senare, tillbringar han sin tid mellan studion i SoHo i New York, och hemmet och ateljén i Stockholm. Här hemma företräds han av det välrenommerade galleriet Cecilia Hillström, och där borta i det konstnärst-äta New York City börjar Matthias van Arkel bli ett namn att räkna med.

– Jag åkte till New York redan första gången 1988 för att uppleva de konstnärer jag läst om i Sverige, men aldrig sett originalverk av och för att förstå platsen där så mycket bra konst gjorts under efterkrigstiden. Men det var först för ett år sedan jag satsade helhjärtat på New York och hyrde in mig i en studio och tog dit mina verk. Innan hade ingen där sett min konst i verkligheten, berättar Matthias när vi ses i hans studio i Stadshagen i Stockholm.

Väggarna i den ljusa studion, som tidigare var Svenskt Tenns lokaler, är täckta av det som numera är hans signum; konstverk av industriellt silikongummi som modellerats fram av infärgade silikontungor i alla tänkbara nyanser

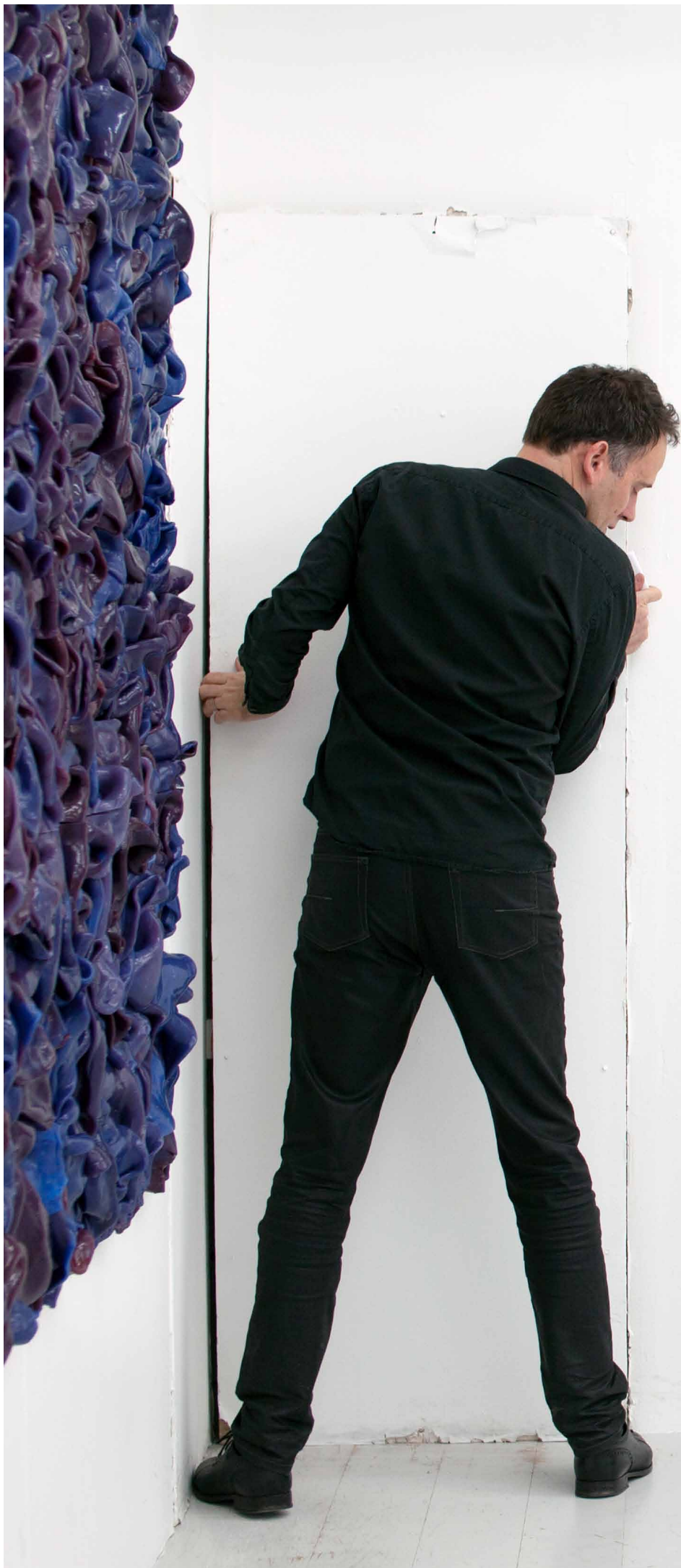
för att sedan vulkaniseras. I jämförelse med att se verken i verkligheten gör bilder dem ingen rättvisa. Texturen, fallet, nyanserna och materialet är en så stor del av tjusningen i Matthias van Arkels konstnärskap. Det är därför heller ingen slump att modevärlden har ett gott öga till just denna konstnär. Svenska Dagmars vår- och sommarkollektion är till exempel inspirerad av färgerna och mönstren i konstverken, och när vi några veckor senare möts på vernissagen för van Arkel är konstnärens hustru klädd i en vacker gräddvit Dagmar-kreation och smälter in i det vägiga fallet som kännetecknar konstverken på galleriets väggar. Dessutom blev Matthias studio i New York nyligen fond för Chanelns vår- sommarkollektion när Harper's Bazaar använde ateljén som fotostudio.

– Det började med att jag var på middag i New York och berättade då att jag just fått veta att Chanelns huvudkontor i Paris köpt alla exemplar av min bok från bokhandeln Konst-ig i Stockholm. En av de andra gästerna jobbade för Harper's Bazaar och kontaktade Chanel som kände igen mitt namn. Sedan kom det sig så att Harper's Bazaar kom och fotade Chanelns kollektion i min studio.

Själv tror han att det är främst de starka färgerna som lockar modemänniskorna till hans konst.

– Jag har så mycket färg i mina verk, och valsverkstekniken är en fantastisk metod för att ta fram nyanser. Jag är nog den i konstvärlden som har skapat flest färger tänker jag ibland. Bara i den här lilla kuben finns över 100 olika nyanser, säger han och pekar på en liten kub i gummi som mycket riktigt är ett sammelsurium av kulörer.

Gummit som numera är Matthias van Arkels främsta arbetsmaterial påminner en del om oljefärgerna som han tidigare arbetade med. Det taktila gummit skapar en tex-

Xxxxxx

tur som lika gärna skulle kunna ha skapats med oljefärger. Men gummit erbjuder fler möjligheter: transparens, extrem tjocklek och det går att hänga i sitt eget material. Men en av anledningarna till att han började arbeta med gummi var en längtan efter att komma bort från penseln och utforska andra aspekter av vad en målning kan vara.

– Det finns något spännande med valsverket, silikontungorna blir som fysiska penseldrag som jag modellerar fram mina målningar med. Och så tyckte jag om att det var maskiner inblandade! Jag gillar att verken inte är ömtåliga och att de väcker så olika associationer hos betraktaren; en del tänker på mat och godis, andra på kondomer och en del på blommor och kläder. De flesta vill ta i dem, säger han vilket som av en händelse också var det första undertecknad frågade: Får jag ta på dem?

Arbetet med gummi började med att Matthias van Arkel ställde ut plastilinaskulpturer på Dunkers i Helsingborg för några år sedan, och en av besökarna råkade arbeta vid Helsingborgs gummitfabrik.

– Han erbjöd mig att komma till fabriken och prova att jobba med silikongummi i stället, och det resulterade snart i att jag sålde till stora konst-samlare. Sedan dess har jag arbetat främst med gummi.

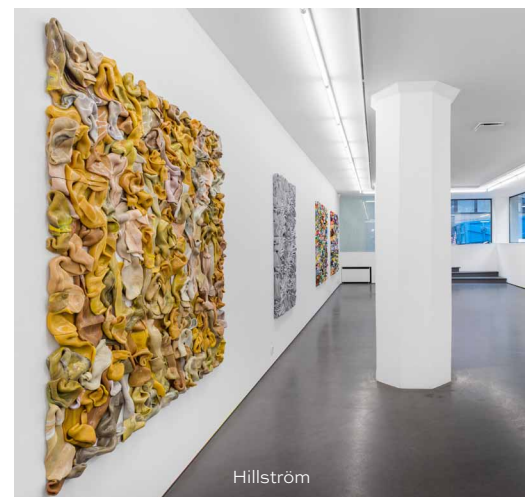
Råmaterialet som Matthias arbetar med är obehandlat silikongummi som han sedan färgar. För att få fram gummiplattorna som han sedan skapar färg- och formnyanserna med kör han gummit genom ett valsverk. När färgtungorna ligger där de ska i det blivande konstverket vulkaniseras de i en ugn. Det är alltså inte för intet ateljén på Kungsholmen påminner om en liten konstfabrik.

Få konstnärer har en sådan självklarhet i sin profession som Matthias van Arkel. Det här är hans arbete – det finns ingen tvekan i det och har faktiskt aldrig funnits. Redan när han gick ut Konstfack var han övertygad om att konst var hans brödföda och arbete.

Xxxxxx

”Silikontungorna blir som fysiska penseldrag som jag modellerar fram mina målningar med.”

– Många av mina studiekamrater funderade mycket över huruvida de skulle kunna leva på sin konst och hur de skulle gå tillväga. Jag ordnade en studio direkt efter utbildningen och började arbeta. Jag hade även brödjobb parallellt, men min identitet var konstnär.

Matthias resonerar också kring yrkesrollen som konstnär.

– Det är märkligt att konstnärens auktoritet hela tiden ifrågasätts när det gäller att avgöra vad som är konst eller inte. Folk borde strunta i att försöka avgöra det själva, stå istället så nakna och med så öppna sinnen som möjligt inför det ni ser och reagera på det. Resonera gärna kring vad det kan betyda men lita på att det är konst om konstnären hävdar det. En konstnär har ofta upp till 10 års utbildning varav 5 år på högskola! Det är ingen som ifrågasätter en raketforskare eller hjärnkirurg som har jämförbara studier och övningar bakom sig. Den vanligaste och mest tröttsamma frågan jag får är hur lång tid det tar att göra ett verk.

Hur lång tid tar det att göra ett verk?

– Nej, det tänker jag inte svara på.

Kan man bli rik på att göra konst?

– Det kan man absolut. Karin Mamma Andersson och Jockum Nordström med flera säljer för miljoner, så absolut. Men jag tror att få konstnärer är ute efter att bli förmögna. Det man eftersträvar är en plattform att arbeta kreativt från och för att kunna utföra konstprojekt med så få kompromisser och så hög kvalitet som möjligt.

Har du blivit rik på din konst?

– Nej, men jag kan leva på det. Och om efterfrågan ökar så ökar också priserna, så det är nu man ska köpa, säger han halvt på skämt, men också med ett uns allvar, för intresset i New York finns.

Just nu kan Matthias van Arkels verk beskådas på arkitektkontoret Morris Adjmi architects i New York, och han har nyligen fått en förfrågan om att gjuta ett verk i brons för en 100 m lång husfasad i Philadelphia. Dessutom jobbar han på hemmaplan med en 14 m lång vägg i Värtahallen.

Det är dags för fotografering och Matthias van Arkel sätter sig tillrätta på en stol framför ett av sina verk. Det visar sig att detta inte är vilken stol som helst, utan just den som stod i faderns ateljé. Matthias far är den numera bortgångne målaren Adrian van Arkel, som med viss skepsis mot sonens ambitioner att bli konstnär ändå till slut kom hem med ett staffli till honom.

– Jag satt ofta i pappas ateljé och målade när jag var barn. Ofta med olja och med enormt stora signaturer, skrattar han och berättar att just somrarna med pappa i Skåne var tongivande i hans utveckling som konstnär.

– Pappa varnade mig för att bli konstnär, jag tror att han tvivlade på om jag skulle kunna försörja mig på det. Men när han förstod att det verkligen var det jag ville gick han in i mitt rum och hämtade mina basketdojor, släppte ned dem framför mig och sa: Rita av dem, och gör det ordentligt nu! Jag satt säkert i en vecka och ritade av dojorna!

Vi ses några veckor senare i Matthias studio i Soho i New York. Efter att ha släpat oss fem svettiga trappor upp möts vi av en konstnär som med all sannolikhet är på god väg att slå igenom stort i New York. Han springer på möten och middagsgäst med gallerister och konsthandlare för att finna nya vägar att nå ut med sin konst – och intresset är stort.

Det står klart att här i New York finns det utrymme såväl för stora drömmar och – i ordets alla bemärkelser – stor konst. ©

”Chanel's huvudkontor i Paris köpte alla exemplar av min bok från bokhandeln Konst-ig.”

Xxxxxx